

KURZUSLEÍRÁS

A FÖLDRAJZTANÍTÁS ALAPJAI

Angol cím: Principles of geography teaching (lecture)

Neptun-kód: lh5t1026

A kurzus típusa: előadás

Kreditérték: 2

Kurzus jellege: kötelező

Óraszám: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 5.

Képzési típus: osztatlan tanárképzés földrajztanár általános iskolai, középiskolai

Kurzusért felelős szervezeti egység: FFI Földrajz szakmódszertani csoport

Kurzust meghirdető szervezeti egység: Földrajz szakmódszertani csoport

Tantárgyfelelős: dr. Makádi Mariann

Tanulástámogató rendszerek: Teams, Canvas

Elsajátítandó ismeretek

- A földrajz és a társtudományai ismereteinek értelmezése a földrajztanítás szempontjából.
- A földrajztudomány és a földrajztanítás kapcsolata, a földrajz szemléleti és érték közvetítő szerepe a közoktatásban.
- A földrajz mint tantárgy.
- A földrajztanítás tartalmi, képzési, nevelési céljai és ezekből adódó feladatai a közoktatás különböző szintjein.
- A földrajztanítás nemzetközi és hazai története.
- A tudáskép és a tantervek időbeli változása a szakmai és a társadalmi elvárásoknak megfelelően.
- A földrajzi-környezeti tudás megszerzése. A földrajzi ismeretek rendszere. Az ismeretszerzés és ismeretalkalmazás folyamata.
- A földrajztanítás szemléleti kérdései és azok módszertani megoldásai: térbeli és időbeli tájékozódás, regionális földrajzi szemléletmód, tájszemlélet, földrajzi-környezeti szintézis, problémaközpontú földrajztanítás elvei, gyakorlata.
- A háromszintű tantervi szabályozás, a különböző szintű tantervek, tanítási dokumentumok célkitűzései, egymáshoz való kapcsolódásuk.
- A tantervi szabályozásokból adódó földrajztanári feladatok, a földrajztanár tudásközvetítő, tanulást szervező-irányító szerepe.

Megszerzendő kompetenciák (képességek, attitűdök)

- Törekszik a földrajz nyújtotta lehetőségek tudatos hasznosítására a kiemelt közoktatási fejlesztési feladatok megvalósításában, különös tekintettel a nemzeti azonosságtudat, az Európához való kötődés, a környezettudatosságra nevelés és a gazdasági-pénzügyi nevelés területén.
- Átlátja és érti a földrajztanítás helyét a közoktatási rendszerben, lényegét az egyes életkori szakaszokban.
- Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek kezelésére.

- Képes arra, hogy a tanulók tanítására, képességeik fejlesztésére megválasztott módszereket a tanuló adottságainak és előzetes ismereteinek megfelelően válassza meg.
- Ismeri a földrajztantárgy tanításához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag kiválasztásának és rendszerezésének szempontjait.
- Képes a meghatározni a szaktárgyában tanítandó tartalmakat, azokat megfelelő logikai struktúrába rendezni.

A felkészüléshez ajánlott irodalom

- Makádi M. (2020): A földrajztanítás módszertani alapjai 1. Mielőtt tanítani kezdene... ELTE TTK FFI, Budapest, 179 p. http://geogo.elte.hu/images/A_Foldrajztanitas_modszertani_alapjai.pdf
- Makádi M. (2020): A földrajztanítás módszertani alapjai 2. Hogy tudatosan csinálja... ELTE TTK FFI, Budapest, pp. 7–51. http://geogo.elte.hu/images/Foldrajztanitas_modszertani_alapjai_2.pdf
- A NAT (2020) földrajzzal összefüggő területeinek általános és középiskolai követelményrendszere (Természettudomány 5–6. évf., Földrajz 7–10. évf.) 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet (forrás: [itt](#))
- A kerettantervek (2020) földrajzzal összefüggő területeinek követelményrendszere (általános iskola: Természettudomány, Földrajz 7–8. és gimnázium: Földrajz 9–10 (11). évf.) elérhetők [itt](#)
- Farsang A. – Útóné Visi J. (2020): Új kihívások a földrajzoktatásban – Nemzeti alaptanterv és kerettanterv – 2020 GeoMetodika 4. 2. pp. 33–46. <https://geometodika.hu/2020/05/08/uj-kihivasok-a-foldrajzoktatásban-nemzeti-alaptanterv-es-kerettanterv-2020/>
- Makádi M. (2015): Tantervi fogalomtár http://geogo.elte.hu/images/Tantervi_fogalomlexikon.pdf
- A magyar helyesírás szabályai. A földrajzi nevek helyesírása. Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 68–76.
- Fábrián P. – Földi E. – Hőnyi E. (1997): A földrajzi nevek helyesírása. Akadémia Kiadó, Budapest, 131 p.

A kurzus követelményei

- Tájékozottság a tantervi rendszerben, a NAT és a kerettantervek követelményeiben
- Tájékozottság az elméleti tananyagban (előadások és kötelező irodalmak)
- A földrajzi nevek helyesírása
- A vizsgaeredmény három részből tevődik össze:
 - zárthelyi dolgozat érdemjegye (eredményessége a szóbeli vizsga feltétele)
 - szóbeli vizsga (földrajzi nevek helyesírása)
 - szóbeli vizsga (tételek a félév elméleti anyagából)

Értékelés típusa: kollokvium

Értékelés jellege: ötfokozatú